

קריאה יפה

מי אתה, משה דיין?
 רבים שאלו זאת, ואחדים אף ניסו לתת תשובה.
 בין התשובות בלט המאמר, שהקדיש העולם הזה (1570) לפני שנה וחצי לאיש השנה תשכ"ז — משה דיין.
 ייתכן כי שום מאמר שלנו לא עורר ויכוח עולמי כה גדול, כמו מאמר זה, שנכתב עליידי אורי אבנרי, ושהסתמך על חקר רב יותר מכל מאמר אחר בהעולם הזה עד אז ומאו.
 בחוגי הצמרת של לוי אשכול, נתקבל המאמר כמילה האחרונה על הנושא. כשפורסם כפרק בסיסרו של אבנרי בארצות-הברית, עורר שם ויכוח נרגש. הדובר הרשמי של ממשלת מצרים הסתמך עליו, באחת מהצהרותיו. כשפורסם כחלק מסידרת-המאמרים של אבנרי בעיתון-המיליונים הגרמני, דר שפיגל, עורר תגובה נועמת שם מצד חוגים רשמיים בישראל.
 "זהו השמצה גסה!" אמרו רבים מחסידיו של דיין.

מי מצטט את מי?

השבוע פירסם השבועון הצרפתי לאקספרס ראיון עם משה דיין, בין השאר דיבר דיין על עצמו.

מי שקרא בשעתו את מאמר העולם הזה, יכול לקבל את הרושם כי דיין פשוט מצטט אותה, מילה במילה.

הנה כמה דוגמאות — ההשמ"צות" של העולם הזה, ודבריו של דיין עצמו:

העולם הזה:
 ... תכונה עמוקה יותר, שהיא אולי תכונתו היסודית של משה דיין: חוסר כל יחס לבני-אדם... למשה דיין אין שום מגע עם בני-אדם. חסרה לו היכולת היסודית ליצור מגע, להתקשר... רוב האנשים משעממים אותו. אחדים — מייד, אחרים — כעבור חצי שעה...

משה דיין: (בתשובה לשאלה: "אינך אוהב את הבריות?") לא... הם משעממים אותי. לא הם אשמים בכך, אלא אני ויכוחים ממושכים אינם מעניינים אותי. אם יש לי לומר משהו מוגדר, אני אומר. כאשר אני רוצה לשמוע משהו, אני שואל ומשיבים לי, כן, או לא, וזה הכל...

העולם הזה: ... חוסר המגע של דיין עם זולתו מגיע לממדים המפריעים להגשמת שאיפותיו... מעולם לא ריכז סביבו צוות... מעולם לא היו לו יועצים, ולעולם אינו שועה לעצת איש.
משה דיין: (בתשובה לשאלה, יש לך ידידים?) למה אתה מתכוון בידידים? אני אינני יודע למה אתה מתכוון במונח זה. אין שום אדם בעולם שאני מעוניין להימצא במחיצתו, אלא אם כן יש לי משהו מוגדר לומר לו...

העולם הזה: ... בן-גוריון ראה בדיין איש הנאמן גם למפא"י וגם לו אישית, והוא קידם את דרכו בצבא. (אך) למעשה לא היה דיין נאמן לבן-גוריון יותר מאשר לכל אדם אחר.

משה דיין: אני הולך אצל בן-גוריון אלא כשיש לי מה לומר לו. אני אומר, ואני הולך. אין לי שום חשק להישאר אף חמש דקות יותר... האיש שאני מעריך ביותר הוא בן-גוריון, אבל כאשר אני מדבר אליו, או מאזין לו, אני חושב עליו, יש לי כלפיו אותו רגש שיהיה לי כלפי כל בדואי שאני פוגש במידבר... אינני מעריך אותו. אינני מעריך איש...

העולם הזה: ... דיין לא ידע מעולם חיי משפחה. (הוא) אינו יכול להקים משפחה אמיתית... מעולם לא היתה קיימת משפחת דיין אמיתית. הבית בצהלה דמה יותר לפודציה של חדרים אישיים.

משה דיין: (לשאלה אם היה מעמיד משפחה, אילו חי את חייו שנית) לא. לא משום שהמשפחה מטרידה אותי או משערמת אותי, אלא משום שאינני סבור שאני אביי-משפחה טוב. לדעתי, אין משפחתית מעריכה הרבה את ראש-המשפחה.

העולם הזה: ... כל מגעו עם בני-אדם, גברים ונשים, הם מבחינת פגעי-וברת. אולי כמיהה של רגע לקונטקט של ממש — ובריחה מיידית מקונטקט זה.

משה דיין: אינני אוהב להיות מעורב עם הבריות. אינני אוהב לשבת עימם בתה של מינחה ולהתנחל עימם. אני מעדיף להתרחק עם עצמי, אם יש לי פנאי.

העולם הזה: הוא מחליט בלי היסוס — אך למחרת היום הוא מחליט, לעיתים קרובות, את ההיפך.

משה דיין: (בתשובה לשאלה אם הוא מחליט להלכות תוך שניות) כן, וגם מסוגל לחזור בי מהר מהחלטות... לא אחת זה נמשך לא יותר מרגע.

מי מכיר אותו יותר טוב?

מובן שלא בכל פרט מודהה הערכת משה דיין עם הערכת העולם הזה. למשל:

העולם הזה: (בהסבירו מדוע אין דיין שועה לעצת איש) לא מפני שהוא חשדן מטיבעו, אלא מפני שהוא מזלזל בכל אדם.

משה דיין: למעשה אני נוחן אימון בכל אדם. אבל אינני סומך יותר מדי על זולתי. אינני בו לבריות... או:

העולם הזה: אין זה אדם שהתגבר על הפחד. זהו אדם שרצח את פחדו, עד כי חוסר-הפחד הפך אצלו לפולחן... יריביו מאמינים כי אלה הם מיפגני-ראווה, לצורכי פירסומת. אבל ביסודם אלה הם מעשיו של אדם הרוצה להוכיח משהו לעצמו, כל הזמן.

משה דיין: אינני רודף אחר סיכון... בעניין זה של הסיכון נראה לי כי מגזימים לגבי.

חולצת סן רמו

אומן מפעלי סדיגה

חל-אביב: רח' נחלת בנימין 11, אלנבי 94
 חיפה: רח' הרצל 18 (בית הקרנות)
 יפו: שדרות ירושלים 6
 נתניה: שער הגיא 1
 רחובות: רח' הרצל 176 (פנת רח' יעקב)
 באר שבע: רח' קרן קיימת 102
 אשדוד: מרכז מסחרי ב' 35
 קריית-גת: מרכז מסחרי.

חוטאי בן-לון מיוצרים בישראל בלעדית ע"י מפעלי הברלון בע"מ

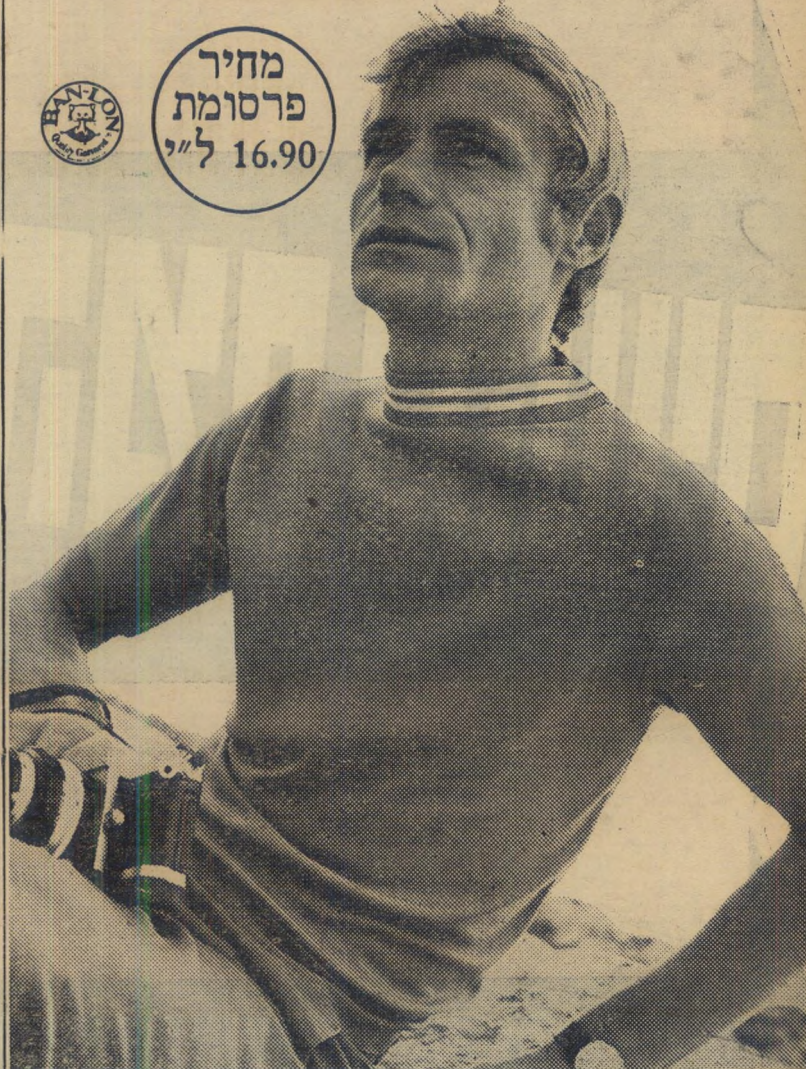
ברשותה של חברת יוסף בנקרופט ובניו, ארה"ב

חולצת להיט מבין-לון. שהמוגים ברחבי העולם מעדיפים בעונה זו.

שומרת על צורתה, מתכבסת בקלות, אינה צריכה גיהוץ, תמיד חרשה, במבחר צבעי השנה.

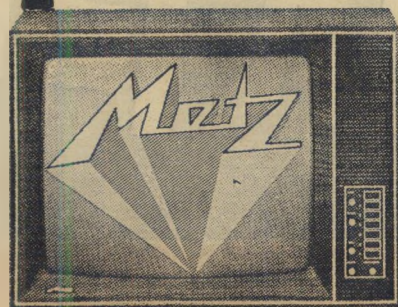
להשיג רק ברשת חנויות השיווק הישיר של אומן.

מחיר פרסומת ל"י 16.90

הודעה לתושבי יפו!

טלוויזיות METZ

בתנאים נוחים להשיג אצל: "סלון-17" בן-יקה, רחוב עולי ציון 17 יפו.

T.V. היחידה לה

ניתנת אחריות מקיפה לשנתיים

אש פפ